

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/193/2015
Identifikačné číslo spisu: 6014201436
Dátum vydania rozhodnutia: 29.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6014201436.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Judity Kokolevskej a Mgr. Viliama Pohančenika v právnej veci navrhovateľa: P. M. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. 9, B. B., proti odporkyňi: Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd/317/2014-47 zo dňa 06. mája 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd/317/2014-47 zo dňa 06. mája 2015 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 09. júna 2014 z r u š u j e a vec jej v r a c i a na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Navrhovateľovi právo na náhradu trov konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 20Sd/317/2014-47 zo dňa 06.05.2015 potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 09.06.2014, ktorým odporkyňa podľa § 21 ods. 1 písm. e) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb."), § 255 a § 259 zákona č. 461/2003 Zb. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“ alebo „zákon o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku zo dňa 26.07.2013. Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že vzhľadom na to, že navrhovateľ od 01.07.2002 bol už poberateľom invalidného výsluhového dôchodku, doba služby mu už nemohla byť zhodnotená do doby dôchodkového poistenia pre nárok na starobný dôchodok. Podľa § 60 ods. 7 zákona o sociálnom poistení, ak má poistenec v tom istom období viacero dôchodkových poistení, započítava sa takéto obdobie do dôchodkového poistenia len raz a preto sa obdobie, keď bol navrhovateľ evidovaný ako samostatne zárobkovo činná osoba od 01.01.1995 do 31.12.2000 bolo navrhovateľovi započítané len raz. Pokiaľ ide o ostatné doby dôchodkového poistenia navrhovateľa ako samostatne zárobkovo činné osoby, navrhovateľ bol podľa vyjadrenia Sociálnej poisťovne, pobočky Banská Bystrica evidovaný len v období od 01.07.2006 do 03.07.2010, t. j. ku dňu, ku ktorému žiada priznať starobný dôchodok, ktorú však odporkyňa nemôže zhodnotiť ako dobu dôchodkového poistenia pre priznanie starobného dôchodku k 55. roku veku,

pretože ju nezískal pred 01.01.2003. Z uvedeného vyplýva, že odporkyňa pre vznik nároku na starobný dôchodok k 55. roku veku zhodnotila navrhovateľovi dobu od 19.06.1998 do 30.06.2002, ktorá však nie je dostatočná pre vznik nároku na starobný dôchodok podľa § 21 ods. 1 písm. c) zákona č. 100/1988 Zb.

Dobu dôchodkového poistenia zhodnotenú pre vznik nároku navrhovateľa na invalidný dôchodok podľa názoru krajského súdu nie je možné zhodnotiť aj pre vznik nároku na starobný dôchodkový v zmysle § 134 a § 135 zákona č. 100/1988 Zb. v spojitosti s § 14 ods. 4 cit. zákona. Krajský súd tiež uviedol, že pre posúdenie vzniku nároku navrhovateľa na priznanie starobného dôchodku k 19.06.1998 je rozhodujúca doba dôchodkového poistenia získaná k tomuto dátumu.. Ďalšie doby poistenia získané po tomto dátume sú rozhodujúce pre priznanie starobného dôchodku podľa zákona č. 461/2003 Z. z. ku dňu XX.XX.XXXX, kedy navrhovateľ dosiahol dôchodkový vek 62 rokov.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ. Uviedol, že odpracoval 20 rokov v I. kategórii funkcií, preto mu nárok na starobný dôchodok vznikol dosiahnutím veku 55 rokov dňa XX.XX.XXXX. Od 03.05.1997 mu bol priznaný invalidný dôchodok podľa V. časti zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení, ktorý bol následne od 01.07.2002 pretransformovaný na invalidný výsluhový dôchodok, čo je nevýhodnejšie ako predošlá právna úprava. Poukázal na to, že z potvrdenia Ministerstva vnútra zo dňa 20.06.2013 vyplýva, že od 01.01.1986 až do 18.06.1998 v civilnom sektore odpracoval aj ďalšie obdobie, kedy bol poistencom Sociálnej poisťovne a toto mu bolo zohľadnené v dôchodkovom systéme Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Tvrdenie, že dôchodkový vek dovŕšil XX.XX.XXXX považoval za rozporné s § 65 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. Poukázal na skutočnosť, že v osobnom liste dôchodkového zabezpečenia mu bolo do doby zamestnania započítaných len 5 rokov a 60 dní (obdobie od 03.05.1997 do 30.06.2002 započítané ako doba poberania invalidného dôchodku), hoci ako samostatne zárobkovo činná osoba podnikal už aj v roku 1999 a obdobie od 01.07.2006 do 30.07.2010 mu pre vznik nároku na starobný dôchodok nebolo zohľadnené. Žiadal preto rozhodnutie odporkyne zrušiť a vec jej vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky trvala na vecnej správnosti napadnutých rozhodnutí a navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil. Uviedla, že navrhovateľ svoje odvolanie oprel o rovnaké námietky, aké uvádzal v priebehu preskúmvacieho konania. Poukázala na právny názor krajského súdu, že pre posúdenie vzniku nároku navrhovateľa na priznanie starobného dôchodku k XX.XX.XXXX (55 rokov veku) je rozhodujúca doba dôchodkového poistenia získaná k tomuto dátumu. Ďalšie doby poistenia získané po tomto dátume sú rozhodujúce pre priznanie starobného dôchodku podľa zákona č. 461/2003 Z. z. k XX.XX.XXXX, kedy navrhovateľ dosiahol dôchodkový vek 62 rokov.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S. s. p.“). Podľa § 492 ods. 1 S. s. p. konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom účinnosti tohto zákona (pred 1. júlom 2016), sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu a dospel k záveru, že odvolaniu je potrebné vyhovieť.

Podľa § 65 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 65 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. mužovi, ktorý v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2005 dovŕšil vek 60 rokov, sa dôchodkový vek určí tak, že k veku 60 rokov sa pripočíta

- a) v roku 2004 deväť kalendárnych mesiacov,
- b) v roku 2005 osemnásť kalendárnych mesiacov.

Podľa § 21 ods. 1 písm. c) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov občan má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek

aspoň 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h).

Podľa § 126 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov a policajtov a o zmene a doplnení niektorých zákonov invalidné dôchodky a čiastočne invalidné dôchodky policajtov, ak ich služobný pomer trval najmenej 15 rokov alebo ktorí sa stali invalidnými alebo čiastočne invalidnými následkom úrazu alebo choroby z povolania, na ktoré vznikol nárok podľa doterajších predpisov a tento trvá ku dňu účinnosti tohto zákona, sa odo dňa účinnosti tohto zákona považujú za invalidné výsluhové dôchodky podľa tohto zákona vo výške, v akej patrili ku dňu účinnosti tohto zákona, ak sú k tomuto dňu vyplácané orgánom sociálneho zabezpečenia ministerstva.

Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj zamestnanie a náhradná doba získané pred 1. januárom 2004 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak tento zákon neustanovuje inak. Na hodnotenie náhradnej doby ako obdobia dôchodkového poistenia od 1. augusta 2006 sa nevyžaduje splnenie podmienky získania najmenej jedného roka zamestnania.

Podľa § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v konaniach o nárokoch na dávky a ich výplatu z nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, o nároku na úpravu dôchodku z dôvodu jediného zdroja príjmu, o nárokoch na náhradu škody spôsobenú pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, o nároku zamestnanca z pracovného pomeru, ktoré sa uspokojovali z garančného fondu (ďalej len „peňažná náhrada“) a o nároku na podporu v nezamestnanosti, ktoré vznikli pred 1. januárom 2004, o ktorých nebolo do tohto dňa právoplatne rozhodnuté, a o priznaní, odňatí alebo zmene sumy dávky, náhrady škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania alebo podpory v nezamestnanosti za obdobie pred 1. januárom 2004, aj keď o uvedenej dávke, náhrade škody, peňažnej náhrade alebo podpore v nezamestnanosti už bolo právoplatne rozhodnuté, sa rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 s odchýlkami ďalej ustanovenými.

Predmetom konania bolo preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX zo dňa 09.06.2014, ktorým odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku zo dňa 26.07.2013. Svoje rozhodnutie odporkyňa odôvodnila § 21 ods. 1 písm. e) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení a § 255 a § 259 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. V odôvodnení rozhodnutia uviedla, že navrhovateľovi bol od 03.05.1997 priznaný invalidný dôchodok v zmysle § 134 a § 135 zákona č. 100/1988 Zb., ktorý bol od 01.07.2002 podľa § 126 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. pretransformovaný na invalidný výsluhový dôchodok. Uviedla, že pre nárok a výšku invalidného dôchodku bolo zhodnotené obdobie do 18.06.1998 a preto toto obdobie v súlade s § 255 ods. 5 a 7 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení nie je obdobím dôchodkového poistenia pre vznik nároku na starobný dôchodok. Invalidný dôchodok priznaný podľa § 134 zákona č. 100/1988 Zb. sa v zmysle § 126 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov považuje za invalidný výsluhový dôchodok odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona, teda od 01.07.2002. Odporkyňa preto vyhodnotila, že obdobie poberania predmetnej dávky výsluhového zabezpečenia je možné považovať za obdobie dôchodkového poistenia s použitím § 255 ods. 1 zákona v znení zákona č. 310/2006 Z. z. a § 9 ods. 1 písm. h) zákona č. 100/1988 Zb. len v období do 30.06.2002. Preto navrhovateľovi pri posudzovaní nároku na starobný dôchodok zhodnotila obdobie od 19.06.1998 do 30.06.2002. V preskúvanom rozhodnutí odporkyňa tiež uviedla, že navrhovateľ v období od 01.01.2001 do 30.06.2006 nebol evidovaný samostatne zárobkovo činná osoba a obdobie od 01.07.2006 do 03.07.2010 (kedy navrhovateľ bol samostatne zárobkovo činnou osobou) nebolo možné hodnotiť ako obdobie dôchodkového poistenia. Dodala, že bez obdobia dôchodkového poistenia získaného pred 01.01.2004, ktoré bolo zhodnotené pre vznik nároku na invalidný dôchodok a určenie jeho sumy, navrhovateľ nezískal potrebný počet rokov obdobia dôchodkového poistenia pre vznik nároku na starobný dôchodok.

Navrhovateľ sa narodil dňa XX.XX.XXXX.. Ako policajt získal viac ako 20 rokov služby v I. kategórii funkcií. Od 01.04.1993 mu bol rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. VS-25.898/6-

1-93 zo dňa 14.06.1993 priznaný čiastočný invalidný dôchodok podľa § 135 zákona č. 100/1988 Zb. Od 03.05.1997 mu bol rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. SPC-25.898-13/6-97 zo 24.11.1997 priznaný čiastočný invalidný dôchodok podľa zákona č. 100/1988 Zb. Pre tento dôchodok mu bola zhodnotená doba od 19.06.1961 do 28.09.1964, od 02.10.1964 do 29.09.1990, od 01.03.1991 do 31.05.1996, od 03.06.1996 do 18.06.1998, z toho služba v I. kategórii funkcií od 21.10.1962 do 24.09.1964, od 01.04.1965 do 31.12.1985. Uvedený dôchodok sa podľa § 126 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov od 01.07.2002 považuje za invalidný výsluhový dôchodok.

Navrhovateľ dovŕšil dôchodkový vek 55 rokov dňa XX.XX.XXXX. Nárok na starobný dôchodok mu vznikol už podľa zákona č. 100/1988 Zb. a jeho piatej časti, ktorá sa vo vzťahu k policajtom používala do 30.06.2002.

Vzhľadom na dovŕšenie dôchodkového veku navrhovateľa dňom XX.XX.XXXX a výkon samostatne zárobkovej činnosti do 31.12.2000, hodnotiteľnej ako doba zamestnania podľa zákona č. 100/1988 Zb., teda pred 01.07.2002, ktorým nadobudol účinnosť zákon č. 328/2002 Z. z., je na rozhodnutie o nároku na starobný dôchodok podľa § 132 a § 142 zákona č. 100/1988 Zb. a o nároku jeho výplatu v súbehu s invalidným dôchodkom, resp. o jeho zvýšení za ďalšiu dobu zamestnania po vzniku nároku na starobný dôchodok (2006 až 2010) kompetencia daná orgánu sociálneho zabezpečenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Odporkyňa z uvedených dôvodov nebola oprávnená o žiadosti navrhovateľa rozhodnúť, ale jeho žiadosť mala postúpiť na rozhodnutie príslušnému orgánu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Na základe vyššie uvedeného odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta prvá O. s. p. v spojení s § 250l ods. 2 O. s. p. a § 250j ods. 2 písm. a) O. s. p. zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Náhradu trov konania odvolací súd navrhovateľovi v zmysle § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 O. s. p. nepriznal, pretože si ich neuplatnil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.